

2025/697

2025 4 8

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2025/697**2025 m. balandžio 7 d.****dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 41 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Tarybos sprendimu (BUSP) 2021/509 ⁽¹⁾ nustatyta Europos taikos priemonė (toliau – ETP), pagal kurią valstybės narės finansuoja Sąjungos veiksmus pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką siekiant išsaugoti taiką, užkirsti kelią konfliktams ir stiprinti tarptautinį saugumą vadovaujantis Sutarties 21 straipsnio 2 dalies c punktu. Visų pirma, remiantis Sprendimo (BUSP) 2021/509 1 straipsnio 2 dalimi, ETP turi būti naudojama paramos priemonių, pavyzdžiui, veiksmų trečiųjų valstybių ir regioninių bei tarptautinių organizacijų pajėgumams, susijusiems su kariniais ir gynybos reikalais, stiprinti, finansavimui;
- (2) Sąjunga yra įsipareigojusi palaikyti glaudžius santykius su Moldovos Respublika, kurie grindžiami Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimu ⁽²⁾ (toliau – Asociacijos susitarimas), įskaitant išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę, remiant stiprią, nepriklausomą ir klestinčią Moldovos Respubliką ir yra įsipareigojusi skatinti politinę asociaciją ir ekonominę integraciją, kartu tvirtai remdama Moldovos Respublikos suverenitetą ir teritorinį vientisumą atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas. Pagal Asociacijos susitarimo 5 straipsnį Sąjunga ir Moldovos Respublika turi intensyvuoti dialogą ir bendradarbiavimą ir skatinti laipsnišką konvergenciją užsienio ir saugumo politikos srityje, įskaitant bendrą saugumo ir gynybos politiką (BSGP), ir visų pirma turi spręsti konfliktų prevencijos, takaus konfliktų sprendimo ir krizių valdymo, regioninio stabilumo, nusiginklavimo, ginklų neplatrinimo, kontrolės bei eksporto kontrolės klausimus;
- (3) Sąjunga pripažįsta svarbų Moldovos Respublikos indėlį į Sąjungos BSGP;
- (4) Šis sprendimas grindžiamas Tarybos sprendimais (BUSP) 2021/2136 ⁽³⁾, (BUSP) 2022/1093 ⁽⁴⁾, (BUSP) 2023/921 ⁽⁵⁾, (BUSP) 2024/1049 ⁽⁶⁾ ir (BUSP) 2024/1713 ⁽⁷⁾, susijusiais su Sąjungos tęstiniu įsipareigojimu remti Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų pajėgumų stiprinimą prioritetinėse poreikių srityse;
- (5) 2024 m. balandžio 29 d. Sąjungos vyriausiasis įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai gavo Moldovos Respublikos prašymą, kuriame Sąjungos prašoma padėti Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms išigyti pagrindinės įrangos judumo, taip pat vadovavimo ir valdymo pajėgumams sustiprinti;

⁽¹⁾ 2021 m. kovo 22 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/509, kuriuo nustatoma Europos taikos priemonė ir panaikinamas Sprendimas (BUSP) 2015/528 (OL L 102, 2021 3 24, p. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj>).

⁽²⁾ Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimas (OL L 260, 2014 8 30, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj).

⁽³⁾ 2021 m. gruodžio 2 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/2136 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti (OL L 432, 2021 12 3, p. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2136/oj>).

⁽⁴⁾ 2022 m. birželio 30 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2022/1093 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti (OL L 176, 2022 7 1, p. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1093/oj>).

⁽⁵⁾ 2023 m. gegužės 4 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2023/921 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti (OL L 119, 2023 5 5, p. 173, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/921/oj>).

⁽⁶⁾ 2024 m. balandžio 4 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2024/1049 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti (OL L, 2024/1049, 2024 4 5, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1049/oj>).

⁽⁷⁾ 2024 m. birželio 13 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2024/1713 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti tiekiant mirtinai jėgai panaudoti skirtą karinę įrangą (OL L, 2024/1713, 2024 6 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1713/oj>).

- (6) paramos priemonės turi būti įgyvendinamos atsižvelgiant į Sprendime (BUSP) 2021/509 nustatytus principus bei reikalavimus, ypač laikantis Tarybos bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP⁽⁸⁾, ir vadovaujantis pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėmis;
- (7) Taryba dar kartą patvirtina esanti pasiryžusi saugoti, propaguoti ir užtikrinti žmogaus teises, pagrindines laisves bei demokratinius principus ir stiprinti teisinę valstybę bei gerą valdymą laikantis Jungtinių Tautų Chartijos, Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir tarptautinės teisės, visų pirma tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nustatymas, tikslai, taikymo sritis ir trukmė

1. Nustatoma pagal Europos taikos priemonę (ETP) finansuotina paramos priemonė (toliau – paramos priemonė), pagal kurią teikiamos paramos gavėja yra Moldovos Respublika (toliau – paramos gavėja).
 2. Paramos priemonės tikslai yra šie:
 - a) prisidėti prie Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų karinių ir gynybos pajėgumų stiprinimo, kad būtų didinamas nacionalinis saugumas, stabilumas ir atsparumas, ir tokiu būdu taip pat geriau apsaugoti civilius gyventojus krizių ir ekstremaliųjų situacijų atvejais;
 - b) remti Sąjungos ir Moldovos Respublikos bendradarbiavimą saugumo ir gynybos srityje, siekiant sustiprinti Moldovos Respublikos pajėgumus dalyvauti Sąjungos bendros saugumo ir gynybos politikos misijose ir operacijose, užtikrinti, kad būtų greičiau imta laikytis Sąjungos standartų ir pasiektas sąveikumas, ir paskatinti prisiderinimą prie Sąjungos bendros užsienio ir saugumo politikos.
 3. Siekiant 2 dalyje nustatytų tikslų, pagal paramos priemonę finansuojama mirtinai jėgai naudoti neskirta šių rūšių įranga:
 - a) judumo įranga;
 - b) vadovavimo ir valdymo įranga.
- Pagal paramos priemonę taip pat finansuojami susiję reikmenys ir paslaugos, įskaitant, jei reikia, techninį mokymą.
4. Paramos priemonės trukmė yra 40 mėnesių nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

2 straipsnis

Finansinės nuostatos

1. Finansinė orientacinė suma, skirta su paramos priemone susijusioms išlaidoms padengti, yra 40 000 000 EUR.
2. Visos išlaidos tvarkomos vadovaujantis Sprendimu (BUSP) 2021/509 ir laikantis pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklių.

3 straipsnis

Susitarimai su paramos gavėja

1. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) sudaro būtinus susitarimus su paramos gavėja, siekdamas užtikrinti, kad ji laikytųsi šiuo sprendimu nustatytų reikalavimų ir sąlygų – tai yra paramos teikimo pagal paramos priemonę sąlyga.
2. Į 1 dalyje nurodytus susitarimus įtraukiamos nuostatos, įpareigojančios paramos gavėją užtikrinti:

⁽⁸⁾ 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę (OL L 335, 2008 12 13, p. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>).

- a) kad pagal paramos priemonę remiami Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų daliniai laikytųsi atitinkamos tarptautinės teisės, visų pirma tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės;
 - b) tinkamą ir veiksmingą bet kokio pagal paramos priemonę suteikto turto naudojimą tais tikslais, kuriais jis buvo suteiktas;
 - c) pakankamą bet kokio pagal paramos priemonę suteikto turto priežiūrą, siekiant užtikrinti to turto tinkamumą naudoti ir prieinamumą operacijoms per visą jo gyvavimo ciklą;
 - d) kad joks pagal paramos priemonę suteiktas turtas nebūtų prarastas arba nebūtų perduotas kitiems asmenims ar subjektams nei tuose susitarimuose nurodyti asmenys ar subjektai.
3. Į 1 dalyje nurodytus susitarimus įtraukiamos nuostatos dėl paramos pagal paramos priemonę sustabdymo ir nutraukimo tuo atveju, jei nustatoma, kad paramos gavėja pažeidė 2 dalyje nustatytas pareigas.

4 straipsnis

Igyvendinimas

1. Vyriausiasis įgaliotinis yra atsakingas už užtikrinimą, kad šis sprendimas būtų įgyvendinamas vadovaujantis Sprendimu (BUSP) 2021/509, taip pat laikantis pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklių ir pagal ETP įgyvendinamoms paramos priemonėms būtinų priemonių ir kontrolės priemonių vertinimo bei nustatymo integruotos metodinės sistemos.
2. 1 straipsnio 3 dalyje nurodytą veiklą įgyvendina Estijos investicijų į gynybą centras.

5 straipsnis

Stebėseną, kontrolę ir vertinimą

1. Vyriausiasis įgaliotinis stebi, kaip paramos gavėja vykdo 3 straipsnyje nustatytas pareigas. Vykdamas tą stebėseną užtikrinamas informuotumas apie 3 straipsnyje išdėstytų pareigų pažeidimų aplinkybes bei riziką ir padedama užkirsti kelią tokiems pažeidimams, įskaitant tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, kuriuos galėtų įvykdyti pagal paramos priemonę remiami Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų daliniai.
2. Įrangos ir reikmenų kontrolė po išsiuntimo organizuojama taip:
 - a) pristatymo patvirtinimas: perduodant nuosavybę galutinės naudotojos pajėgos turi pasirašyti ETP pristatymo pažymėjimus;
 - b) ataskaitų apie inventorių teikimas: paramos gavėja turi kasmet pateikti nurodytų objektų inventorizacijos ataskaitą tol, kol Politinis ir saugumo komitetas (toliau – PSK) nusprendžia, kad tai nebėra būtina;
 - c) apsilankymai vietoje: paramos gavėja vyriausiajam įgaliotiniui ir ETP auditoriams, jiems paprašius, turi suteikti galimybę atlikti patikrinimus vietoje ir ETP auditus.
3. Užbaigus paramos priemonės įgyvendinimą, vyriausiasis įgaliotinis atlieka galutinį vertinimą, kad įvertintų, ar paramos priemonė padėjo pasiekti 1 straipsnio 2 dalyje nurodytus tikslus.

6 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Igyvendinimo laikotarpiu, vadovaudamasis Sprendimo (BUSP) 2021/509 63 straipsniu, vyriausiasis įgaliotinis PSK teikia šešių mėnesių ataskaitas dėl paramos priemonės įgyvendinimo. Paramos priemonių administratorius reguliariai informuoja Sprendimu (BUSP) 2021/509 įsteigtą Priemonės komitetą apie pajamų ir išlaidų vykdymą pagal to sprendimo 38 straipsnį, be kita ko, teikia informaciją apie susijusius tiekėjus ir subrangovus.

*7 straipsnis***Sustabdymas ir nutraukimas**

1. Vadovaudamasis Sprendimo (BUSP) 2021/509 64 straipsniu PSK gali nuspręsti visiškai ar iš dalies sustabdyti paramos priemonės įgyvendinimą.
2. PSK gali rekomenduoti Tarybai nutraukti paramos priemonės taikymą.

*8 straipsnis***Įsigaliojimas**

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Liuksemburge 2025 m. balandžio 7 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. BARANOWSKI